

[Ole Vig Jensen.]

på daginstitutionerne, idet man udvidede området for hele og delvise fripladser og desuden gjorde det obligatorisk for kommunen at yde friplads efter lovens regler. Samtidig ændrede man refusionsreglerne således, at forældre med indkomster på over 40.000 kr. selv kom til at bære en større del af udgifterne. Det var altså en omlægning med betydelig fordel for forældre med små indkomster. Det står i øjeblikket hen, hvorledes de samlede økonomiske virkninger bliver for staten af de ændringer, der blev foretaget sidste forår. Et spørgsmål herom er netop stillet i folketingets socialudvalg, men er endnu ubesvaret.

Nu foreligger der lovforslag om, at man med bibeholdelse af de nylig indførte forbedringer af fripladsreglerne skal sætte forældrebetalingen ned, og dette vil medføre ekstra udgifter for staten i en størrelsesorden af ca. 50 mill. kr. Det radikale venstre mener ikke at have mulighed for at vurdere, om der på længere sigt er samfundsøkonomiske muligheder for en udgiftsforhøjelse for staten af denne størrelse netop på dette sociale område. Før vi tager stilling hertil, ønsker vi at afvente de budgetforslag, økonomi- og budgetministeren har bebudet. Men vi kan dog sige, at vi har bemærket, at ministeren gentagne gange har påpeget nødvendigheden af at holde stærkt igen på de offentlige udgifter.

Skulle der imidlertid være mulighed for ud over de ekstra bevillinger, der vil følge i kølvandet af en betydelig og meget ønskelig udvidelse i antallet af børneinstitutioner, alligevel at disponere over 50 mill. kr., stiller vi os på forhånd skeptiske over for, om det netop er de økonomiske bedre stillede forældre, der er så privilegerede at have fået plads til deres børn i dagbørneinstitutionerne, som yderligere skal begunstiges, hvilket dette forslag ikke kan undgå at resultere i. Det blev i marts 1971 i socialudvalget oplyst, at der for de pågældende aldersgrupper af børn kun var vuggestuedækning for 5 pct., børnehavedækning for ca. 19 pct. og fritidshjemsdækning for 3 pct. Det er endvidere oplyst, at forældre til børn i børnehaver kun betaler ca. 25 pct. af samtlige udgifter ved en børnehaveplads. Der er altså tale om et betydeligt privilegium for de heldige forældre. Vi ved, at der er lange ventelister

af forældre, for hvem det er overordentlig vigtigt at få en børnehaveplads eller anden anbringelse af deres børn, og vi ved, at det af pædagogiske grunde er betydningsfuldt hurtigt at få oprettet endnu en lang række dagbørneinstitutioner, ikke mindst i de spredt bebyggede områder af landet.

Perspektivplanredegørelsen har tydeligt vist, at vi må prioritere. Der er en lang række behov, hvis dækning vi mener bør gå forud for det, som lovforslaget sigter på. Jeg kan f. eks. nævne en hurtig aftrapning af ventelister med forbedring og udbygning af dagplejeordninger, udbygning af uddannelseskapaaciteten for daginstitutionernes personale og endelig bedre mulighed for i det hele taget at finde frem til og støtte de truede eller på anden måde skadede børn.

Jeg tror, socialministeren er bukket under for en hetz fra en pressionsgruppe, der i forvejen er privilegeret. Det var den gruppe, der var med i protestaktionerne i forbindelse med den sidste ændring af loven, og som hævdede, at nu ville omlægningen af forældrebetalingen være skyld i, at vi ville få flere nøglebørn, at daginstitutionspladser ville komme til at stå tomme, og endelig at det som følge ville få en uheldig indflydelse på udbuddet af kvinder på arbejdsmarkedet. Skal vi nu bagefter realistisk vurdere disse drastiske udtalelser, må det vist erkendes, at de fremførte påstande ikke kom til at holde stik. Jeg er ikke bekendt med udmeldelser af børn i vore daginstitutioner af nævnte grunde. Jeg har tværtimod opfattelsen af, at presset på vore daginstitutioner er stærkere end nogen sinde. Kødannelsen er fortsat udtalt.

Vi er som sagt meget skeptiske over for forslaget, men vi ønsker gerne i udvalget at deltage i en mere dybtgående drøftelse af, hvordan vi kan komme frem til større ligestilling mellem forskellige forældregrupper med små børn, såvel som af mulighederne for at få dem anbragt på forsvarlig og pædagogisk rigtig måde og af de økonomiske byrder, en sådan anbringelse medfører for forældre i de forskellige dele af landet. Derfor deltager vi gerne i et udvalgsarbejde om disse spørgsmål.

Kurt Brauer: Der står til slut i bemærkningerne, at lovforslaget som helhed vil medføre en merudgift på ca. 50 mill. kr. Det